

gla

slovenske kulturne akcije

L. X. 12 EL VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 30. 8. 1963

GRADITELJI SODOBNE EVROPE

(Talleyrand — Metternich — Bismarck)

Velika drama Evrope se je začela, ko je papež Leon III. l. 800 kronal Karla Velikega za rimskega cesarja. Dedič grške in rimske antike je postal vladar, ki je bil kralj barbarskega plemena. Krona cesarstva bi naj premostila prepad, ki je zijal med idejami Rima antike in krščanstva na eni strani in zasnovami, ki so jih prinašali v evropski svet novi narodi. Sprožilo se je trenje, ki se še danes ni ustavilo.

Ravnatežje, ki je nekoč vladalo v svetu antične in krščanske Evrope, se je podrla. Cerkev je poslej še dolga stoletja polagala cesarjem krono na glavo, mazila vladarje, da bi bili pravi nosilci Pravice med narodi in ljudmi. Na tej poti je doživljala uspehe in poraze — višek izravnave je bil najbolj blizu, ko je s padcem Carigrada l. 1453 vzhodna antika emigrirala na zapad in prinesla Evropi dobo renesanse in humanizma.

Bilo je zaman! Izbruhnili je Lutrova reformacija in proglasila geslo, da je človek — in sicer samo človek — sam zase odgovoren za vsa svoja dejanja pred Bogom in to brez posredovanja kakršnekoli oblasti. Iz lastnih sredstev bo človek zgradil red pravice, resnice in ljubezni. Francoska revolucija je v letu 1789 te ideale prenesla na širše polje, ko je obljubljala Evropi red v svobodi, bratstvu in enakosti.

Princ Talleyrand (1754—1838), vojvoda beneventski, je v porajajočo se romantiko prinesel te ideje z bleskom svojih zamisli in načrtov. Menil je, da bo iz žezla Napoleona, novega cesarja iz „rodu barbarov“, vzrastel red, ki bo zagrebel prepad neenotnosti — edinost, ustaljenost in trdnost bi rastle iz vere v življenje.

Princ Metternich (1773—1859) je pričeval poraza te miselnosti. Njegova Avstrija je že bila nekoč zase univerzalni imperij ne samo Evrope, ampak vsega sveta. Sonce v njenem cesarstvu nikdar ni zatonilo. S skepto je zrl na človeka, ki se je — Prometej suženj — lovil med vejami revolucij in prevratnih idej. Dunaj je bil le še zadnji sedež tistega cesarja, ki je bil dedič Karla Velikega, dediča Rima in Aten.

Princ Bismarck (1815—1898), pruski aristokrat, po francoski sodbi „reparski vitez“, je skozi prste odpihnil cesarstvo v Parizu in vrgel senco smrti na cesarsko krono na Dunaju. Vse iluzije o harmo-

(Dalje na 4. str.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Deveti kulturni večer Slovenske kulturne akcije
bo v soboto dne 7. septembra ob 19. uri v dvorani
Bullrich, Sarandí 41, Capital.

GRADITELJI SODOBNE EVROPE

(Talleyrand — Metternich — Bismarck)

Predaval bo Ruda Jurčec

Ker je po naši v isti dvorani še druga prireditelja,
prosimo za točnost.
Zaradi stroškov prosimo za prostovoljne prispevke
ob vhodu.

MAUSERJEVI

LJUDJE POD BIČEM

Do 15. septembra bo izšel iz tiskarne prvi del Mauserjeve trilogije iz časa naših okupacijskih let. LJUDJE POD BIČEM (I. del, 440 strani). Bo to najobširnejši tekst, ki ga je napisal slovenski pisatelj — emigrant, da si je bolj povest kakor roman. Napeta povest, ljubezenska zgodba, vržena na platno dogodkov dobe, ko je stal slovenski človek pod bičem najrazličnejših trenj: nemške in laške okupacije, pa medsebojne revolucije. Gorenjska vas Podbrezje, Ljubljana, Gohars in Dachau so pozorišče povesti, ki obsega čas od l. 1941 do konca 1945. in se zaključuje v trenutku, ko se začne odpirati dogajanje na Dolenjskem (Dobrepolje), z vsemi strahotami medvojnih let, ki so peljale do Turjaka. To pa bo vsebina drugega dela, ki bo izšel drugo leto.

Vsa trilogija je posvečena turjaškimi žrtvam, kajti pisatelj sam je bil na Turjaku, preživel krvavo pot do Kočevja in njegovo sodbo. Prvi del je uvod v ta čas spred 20. leti, za katerega tragično obletnico izhaja. Pisatelj sam pravi o svojem delu: „Ne bom sodil svojega dela, sodili ga bodo drugi, vesel sem osebnosti, da sem za dvajseto obletnico svojim mrtvim prijateljem in vsem, ki so padli v revoluciji, mogel pokloniti to delo, v katerem sem skušal brez sovraštva pokazati obe strani. V liku Silve sem skušal ustvariti tisto, kar dekle in žensko dela plemenito in deklišta in ženskosti vredno. Upam, da mi je vsaj to uspelo. Mene napolnjuje samo prijetna zavest, da sem svojim preprostim ljudem, s katerim sem desetletja živel, storil mnogo dobrega. To je moje najlepše plačilo.“

Naše pa naj bo, da slednja slovenska emigrantska hiša kupi to povest, v kateri bo podoba naših revolucionarnih dni predstavljena v leposlovni obliki, našim sinovom pa obenem odložitve žrtvam revolucije in — pisatelju.

Pred izidom:

M E D D O B J E

štev. 3/4

— Za sklad SKA so darovali: Mecenški dar (šest mesečnih obrokov po 1000.— pesov); N. N., Capital 6000.— pesov; ga. Gorše Marija, Lanus, 100.— pesov; g. Drago Šijanec, La Plata, 100.— pesov; g. Gobec Edi, ZDA 5 dolarjev; č. g. Snoj Jože, ZDA 21 dolarjev; za tiskovni sklad Glasa g. Vilko Čuč, Capital, 100.— pesov; g. dr. Mihelič France, 500.— pesov. — Vsem iskrena hvala.

OSMO PREDAVANJE SKA

Na tem predavanju je nastopil mladi asistent agronomске fakultete v Mendozi ing. agr. Marko Bajuk (ml.) s temo o najsodobnejših odkritjih v naravoslovju: o dedičnosti. Predavatelja je predstavil dr. Tine Debeljak, poudarjajoč, da uvaja predavatelj tri novosti na našo predavateljsko katedro: je prvi gost iz notranjosti države, začenja snov iz naravoslovnih znanosti, ki pri SKA še nimajo svoje sekcije, ter nastopa z njim znanstvenik iz najmlajšega rodu, ki se je izšolal ves v tukajšnjih tujejezičnih šolah, pa si upa predavati znanstveno temo v slovenski terminologiji, ki jo je moral deloma pripraviti sam. Pa tudi pokazal je v nemo, da mladi nadaljujejo kulturno delo svojih prednikov, kakor je prav lep zgled prav njegova družina, ki izhaja od ravnatelja Bajuka, preko sina Boža do njega. Po kratkih uvodnih besedah je ing. Bajuk začel svoje predavanje o *Genetičnem kodeksu*.

Prvi del predavanja je obsegal zgodovino odkritij o celici. S pomočjo barvnih diapozitivov je prikazal zgradbo protoplazme in jedra, v katerem se nahajajo kromosomi, nosilci dednih lastnosti. Potem je razložil, kako potekajo v celici kemijski procesi, s pomočjo encimov in kako se iz 20 najosnovnejših aminokislin sestavljajo najrazličnejše beljakovine. Tu pa ravno nastopi problem, kaj je tisto, kar razporedi teh par stotin teh osnovnih spojin v dolgo verigo, in kako to deluje.

Rešitev tega problema je prineslo podrobno poznanje kromosomov in genov, kar se je doslej šele pred par leti, ko je znanstvenikom uspelo določiti kemijsko zgradbo genov — to je desoxiribonukleično kislino, ki je v bistvu dolga dvojna spirala, povezana medsebojno s štirimi različnimi kislinami, ki se v zapletenem vrstnem redu ponavljajo v velikem številu. Znanstvenikom je uspelo dokazati, da se ta DNA nekako odtisne v drugo — tkzv. RNA kislino, ki prehaja iz genov v jedru v protoplazmo in tam poleg sebe zgradi iz osnovnih aminokislin nove beljakovine. Vsaka beljakovina ima svojo DNA in RNA, ki določata zgradbo beljakovine. Ker pa so vse DNA podobne in se razlikujejo le v različnosti zaporedja prečnih v spiralni lestevici, je nastalo vprašanje, kakšnemu redu prečnih v DNA odgovarja red kislin v beljakovini, ali kakšen je *genetični kodeks*, ki prenaša informacijo in določila iz genov v beljakovine.

Predavatelj je nato pokazal najosnovnejše izsledke v tej smeri.

Praktično vrednost je v možnosti spreminjanja tega kodeksa, s čemer se lahko dosežejo mutacije — npr. pri raku, kjer se domneva, da je kodeks v celicah „skvarjen“, in bi se ga dalo mogoče „popraviti“ in s tem ustaviti delovanje bolnih celic.

Predavanje je bilo spremljano s skioptičnimi slikami, ki jih je pripravil predavatelj sam na fakulteti in je aparat posodila ga.

JUBILEJ P. ANTONA PREŠERNA S. J.

Slovenci imamo življenjsko pot posejano s številnimi mejniki, ki so pravi pričevalci ljubezni božje, ki nas tako zvesto spremlja. V Rimu je sredi poletja slavil svojo osemdesetletnico preč. g. p. dr. Anton Prešeren S. J., generalni asistent jezuitske družbe za slovanske narode. Že nad trideset let opravlja to izredno važno službo, ki je zlasti v naši dobi dobila poseben sijaj po svojih velikih nalogah in poslanstvu, ki ga opravlja. V najlepših časih za slovanstvo načeluje namreč tej visoki službi gospod, ki je pripadnik najmanjšega naroda v veliki družini slovanstva.

Božja Previdnost je izbrala izvoljenca za to delo iz rodu, ki je iz 19. stoletja prinesel v naš čas posebno značilnost. Na vrhu slovenske cerkvene hierarhije so izšli iz tega rodu kar dva nadškofa in naš slavljenec; p. Prešeren je nečak pokojnega nadškofa dr. A. B. Jegliča in sorodnik pred kratkim umrlega prvega ljubljanskega nadškofa msgr. dr. Antona Vovka. Vsem pa je skupna vez, ki jih veže na največjega pesnika slovenstva — Franceta Prešerna. Kakor ostali, tudi p. Prešeren ni krenil iz tega okvira: gimnazijske študije je opravil na jezuitski gimnaziji v Travniku v Bosni, po študijah na Gregoriani v Rimu, kjer je položil doktorat, je šel v pastirsko službo v domovino le za eno leto, nakar je vstopil v jezuitski red in v njem kmalu zaoral globino na široko: postal je prvi provincial jugoslovanske jezuitske province, ki je takrat imela svoj sedež v Zagrebu, v letu 1931 pa je bil poklican v Rim na sedež generalata reda, kjer je postal generalni asistent za slovanske narode. Dasi se je pripravljala za znanstveno in vzgojno kariero — saj je bil profesor na teološki fakulteti v Innsbrucku od l. 1912 do 1918 in je l. 1918 postal rektor bogoslovja sarajevske nadškofije, je božja Previdnost prav njega izbrala za voditelja in glavnega predstavnika slovanskih narodov v jezuitskem redu in to v času, ki izbira slovanstvu posebne naloge in podvojeno poslanstvo: narodno in versko.

Sadove njegovega dela so čutili vsi slovanski narodi, saj jim je posvečal vso skrb in delavnost. Prav skozi to službo je postal poznavalec in oblikovalec delovanja slovanskih narodov v zboru katoliške Cerkve. Ko je bil na čelu jugoslovanske jezuitske province, je bil večkrat v prestolnici Bolgarije — v Sofiji, kjer je bil takrat apostolski delegat nadškof Roncalli. Med njim in poznejšim papežem Janezom XXIII. se je že tam ustvarilo in zvarilo prijateljstvo, ki je v letih pontifikata Janeza XXIII. rodilo obilo pobud in sadov. Papež Janez XXIII. se je rad opiral na pomoč in sodelovanje p. Prešerna in kadar je le bila prilika, je rad poudaril, kako zelo ceni prijateljstvo tako velikega Slovenca.

Kajti p. Prešerna krasi tista lastnost, ki se po milosti božji tako lepo očituje prav v tistih Slovencih, ki jim je podeljeno sodelovati pri vladanju sveta na najvišjih mestih. Kakor nadškof dr. Jegliča in nadškofa msgr. Vovka, tako preveva vse delovanje p. Prešerna neizmerna ljubezen do vsega, kar veje iz pravega duha slovenstva. V tem delu in skrbi za prave vrednote slovenstva mu more biti le malokdo kos: koliko je znal in mogel storiti za Slovence — duhovnike in laike —, ki so bili pomoči potrebni, zlasti po katastrofah iz let 1941—1945! Postal je podpornik načrtov pokojnega prelata dr. Odarja, ko je ta snoval in selil ljubljansko bogoslovno fakulteto v emigracijo: sklepe o njej je pokojni papež Pij XII. izvedel prav po nasvetih p. Prešerna; sodeloval je pri ustanovitvi in vodstvu socialnega odbora v Rimu in zaključil to akcijo z najlepšim dejanjem, ko je bil v Rimu ustanovljen slovenski duhovniški zavod „Slovenicum“; Slovenci smo vstopili v zbor ostalih katoliških narodov, ko smo pri sv. stolici dobili dom, ki nas vzporeja z ostalimi v veliki katoliški družini narodov.

Pa nismo samo Slovenci tisti, ki skušamo ceniti delo svojega velikega rojaka in mu biti zanj hvaležni. Ko je v l. 1946 umrl v Rimu general jezuitskega reda p. Ledochowski S. J., Poljak po rodu, so člani številnih ambasad v Rimu hoteli vedeti, da bo novi general prav p. Prešeren. Odklanjal sem to misel in odgovarjal, da je nemogoče, da bi Slovanu sledil pripadnik slovanstva. Toda vztrajali so pri svojem, češ da imajo novice prav iz Vatikana... Ko je bil izvoljen za generala Belgijec p. Jansen, so hoteli vedeti, kako razlaga njegovo bodočo pot p. Prešeren. Navajal sem, da bo za novega generala najbolj pomembna

Petričkova. Občinstvo je napolnilo Bullrichyev salon in posegalo v debato, predvsem o splošnih življenjskih posledicah teh velepomembnih odkritij „atomske dobe“. Predavanje je lepo predstavilo znanstveno delo najmlajše generacije.

— *Škofov zavod v Adroguéju* pripravi enkrat na leto prireditve svojih gojencev. Letos je bila v nedeljo, 11. avgusta 1963. Prireditve je bila pod naslovom *Naša zgodba* in je prikazala pot slovenskega naroda skozi njegovo zgodovino od prihoda svetih bratov (863) do danes. Že prejšnje prireditve so bile visoko kvalitetne, letošnja pa je dosegla poseben višek. Veselimo se tega uspeha, ker se iz njega očituje, kako globoko, temeljito in požrtvalno skrbi zavod pri svojih gojencih za pobuditev in rast vrednot, ki so Slovencem najnujnejše in najljubše. Vse delo pa preveva izredna ljubezen do mladine in iz tega razmerja rastejo sadovi, ki pričajo o moči ustvarjalnosti in sposobnosti, kadar mladina ve, da je pod vodstvom, ki stori vse za njen vzgojni in duhovni napredek. Voditeljem in organizatorjem prireditve, znanim slovenskim kulturnim delavcem, iskreno čestitamo in smo jim za lepo izpričevalo sodobne dejavnosti med nami iz srca hvaležni.

— Za proslavo Misijonske nedelje bo uprizorjena drama F. Hochwaelderja: „Kakor v nebesih, tako na zemlji...“ Delo bo režiral g. Maks Borštnik, prevod, delo Nikolaja Jelčnika, pa so objavili Katoliški misijoni v letu 1960.

— *Vsa Francija* slavi letos stoletnico smrti enega največjih slikarjev 19. stoletja — Evgenija DELACROIX-a. Ko so l. 1898 slavili stoletnico njegovega rojstva, je bilo le malo proslav; takrat je slavil impresionizem svoj višek; Delacroix se mu je zdel preveč — klasičen. Toda Delacroix je bil najvidnejši umetnik dobe romantikov in mu je šele sedanji čas odmeril pravo veličino in mesto v francoski in evropski umetnosti. Te tedne je izšlo v Parizu mnogo monografij in študij o Delacroix-u. Prirejena je bila obsežna razstava njegovih del, in sicer v osrednjem francoskem umetnostnem muzeju — v Louvreu. Zbrali so 165 njegovih velikih platen iz vseh delov Francije in iz mnogih evropskih prestolic. Umetnostni zgodovinarji sedaj priznavajo, da je bil njegov vpliv na razvoj umetnosti izredno velik in so ga priznavali za svojega učitelja in mojstra Cezanne, Matisse, Picasso ter tudi začetnik abstraktne umetnosti Kandinsky. Navajajo, da se mu je med poznejšimi slikarji najbolj približal Van Gogh.

— *Glasbeni festival v Evropi*. Glavni evropski glasbeni festival se je v Salzburgu začel konec julija in sicer so sezono odprli z Mozartovo opero „Čarobna piščal“, v avgustu so bila izvajana naslednja Mozartova dela: „Figarova svatba“, „Così fan tutte“, „Beg iz seraja“. Iz lanske sezone bodo ponovili Verdievo opero „Trubadur“ in Gluckovo delo „Irigenijska avlija“. Mozartova dela bo letos dirigiral Walter Kreppel.

— V nedeljo dne 8. septembra bo v Slomškovem domu v Ramos Mejia razstava vseh knjig, ki so izšle v Argentini. Knjige bodo tudi na prodaj. Vse prijatelje slovenske knjige vabimo, da se te lepe prireditve udeležijo! Razstava bo odprta ves dan.

doba, ki jo je preživel v Carigradu — kjer je bil tedaj apostolski delegat nadškof Roncalli — in p. Prešeren je kar potrdil to razlago in odobril njeno tolmačenje. Dodajal pa sem, da bo v generalskem sosvetu p. Prešeren asistent za slovanske narode, najstarejši član sosveta in bo pri delu reda njegova služba ohranila najmočnejši poudarek; seveda če bo novi general njegovo mesto še za naprej potrdil. Verjetno ga v zgodovini reda ni, ki bi bil tako dolgo na takem položaju.

Dvoje potez označuje jubilaranta na njegovi lepi in bogati življenjski poti: izredna ljubezen do slovenske mladine in globoka predanost in skrbnost za vse, kar se je ustvarjalo na polju slovenske znanosti in kulture. Do mladine je imel vedno neizmerno zaupanje; samo da je vedel, da mladina pozna in z ljubeznijo opravlja svoje dolžnosti do Boga in naroda! Kaj pa preveva vse njegovo zanimanje do dela na kulturnem polju — pač bogatija dediščina rodu iz brezniške fare na Gorenjskem — je med drugim vsekakor tudi dokaz naklonjenosti in prav očetovska ljubezen, s katero je spremljal nastanek, razvoj in sadove dela Slovenske kulturne akcije. Bil nam je prijatelj, svetovalec in opora prav v začetnih časih; bila je prav njegova prošnja, ki je dosegla, da je postal papež Pij XII. eden prvih mecenov naše ustanove. Ob vsaki knjigi ali vidnejši številki revije Medodnja ali Glasa se nam je oglasil z nekaj vrsticami, dajal pogum — in kar je bilo največ, objubil molitev v naše namene! Kakor se je jezuitski red prav v tej dobi obogatil z nekaterimi slovenskimi odličnimi misleci in kulturnimi ustvarjalci, tako ni izgubljal iz oči nobenega laika, ki je dosegal ali kazal uspehe na polju kulturne ustvarjalnosti. Zgradba slovenske duhovnosti namreč ne more biti v ravnotežju, če ob njeni verski rasti ne bi korakala z istim korakom vztrajnosti in predanosti tudi plodnost služabnikov znanosti in umetnosti.

Slovenski kulturni delavci bomo vedno — mi v zamejstvu, pa tudi tisti doma, ki morajo sicer molčati, a ustvarjajo — v p. Prešernu zrlili velikega vzornika in prijatelja vseh naših lepih naporov. Iz vseh naših src žari želja in upanje, da bi nam še dolgo vrsto let stal ob strani!

R. J.

SLOVENSKA UMETNOSTNA RAZSTAVA V CLEVELANDU

Kakor smo že poročali, (GLAS, št. 11) so se pri kiparju Francetu Goršetu v Clevelandu zbrali v Clevelandu živeči slovenski umetniki. Pridružil se jim je tudi slikar Milan Volovšek, ki se trenutno mudi v ZDA. Ustanovili so umetniški klub „Lok“ z namenom prirejati tudi razstave. Prva razstava je bila odprta dne 5. julija in sicer v Baragovem domu. Razstavljali so: kipar France Gorše in slikarji Milan Volovšek, Jože Vodlan in Miro Zupančič. Slednja sta doma iz okolice Rimskih toplic in sta študije opravila v Linzu v Avstriji. Začetek razstave je bil slovesen in je prišlo mnogo občinstva — slovenskega in mednarodnega. Uvodni govor je imel dr. Milan Pavlovčič, ki je orisal pot nastopajočih umetnikov in podal sliko poslanstva slovenske umetnosti v sodobnosti.

France Gorše je razstavil 14 del, izmed novejših del je zlasti omeniti Plesalke, Sv. Janeza Krstnika, Ikara in Sedmoglavega zmaja. — Milan Volovšek je napravil korak naprej, ko se je sprostil v kompoziciji in postavil barvne vrednote na prvo mesto. Razstavil je pet slik, od tega štiri z motivi iz Buenos Airesa. — Jožeta Vodlana preveva lirična poezija. Razstavil je 12 del abstraktne smeri. Med najbolj vidnimi deli so bila Globina življenja, Prebujenje in Duh narave. — Miro Zupančič je pokazal v 14 akvarelih, da je po značaju precej različen od Vodlana. V kompozicijah abstraktne smeri je poudarek na dramatičnosti. Najbolj vidni deli sta bili Srečanje in Simfonija barv.

Razstava je vzbudila tolikšno pozornost, da je zaradi velikega obiska morala biti dvakrat podaljšana. Vkljub neugodnim okoliščinam — mrtva sezona in huda poletna vročina — je razstavo obiskalo nad 500 ljudi in so razstavljalci dosegli velik moralni uspeh.

Razstavljalcem prav lepo čestitamo in se obenem z njimi veselimo nad uspehom lepe manifestacije slovenske umetnosti v ameriški prestolnici Slovencev — v Clevelandu.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA
Castelli 371, Ramos Mejía, Prov. Buenos Aires.

meddobje

VII.

ŠTEV. 3-4

Urejšajo Zorko Simčič, Ruda Jurčec, Rafko Vodeb

VSEBINA:

PESMI: Milena Merlak-Detela (Dunaj): Dvoje pesmi;
Vladimir Kos (Tokio): Neke vrste okostenjak;
Igor (Buenos Aires): Samotne dalje;
France Papež (Bs. Aires): Fragmenti treh spevov.

ESEJI: Francé Dolinar (Rim): Oče slovenske Cerkve (Slomšek);
Milan Komar (Bs. Aires): Vsakdanje glose;
Alfonz Čuk (Latrebe, ZDA): Trojno zdravje;
Rafko Vodeb (Rim): Srečanje na Lilijski poti (Razgovor z Igorjem Šentjurcem).

ČRKE, BESEDE, MISLI: Boj z mlini na veter (Ruda Jurčec, Bs. Aires).

ČAS NA TRIBUNI: Krščanska problematika „Sivih dni“ (Jože Rant, Bs. Aires);
Zastava ladje „Sodobna umetnost“ (Lev Detela, Dunaj);
Tehniki in kulturniki (Ivan Magaj, Bs. Aires);
PEN CLUB — Coloquio en Buenos Aires, 1962 (Zorko Simčič, Bs. Aires).

ČRTA IN PROSTOR: Ekspresionizem v slovenski upodabljalni umetnosti (Marijan Marolt, Bs. Aires);
Meštrovičeva številka Hrvatske Revije (Marijan Marolt, Bs. Aires).

ZAPISKI: Slovenska knjiga v letu 1961 (Martin Jevnikar, Trst).

— Biografija sovjetskega pesnika Jevtušenka je izšla v New Yorku. Kritiki napovedujejo, da bo pesnik zaradi izida knjige najbrž imel v Moskvi precej težav. Kot motto dela navajajo pesnikove besede: „Ni nesmiselno stra-

hopetno živeti, nesmiselno je strahopetno umreti.“ Poročila iz Moskve pravijo, da se pesnik le redko pojavlja v javnosti; zadnjič so ga opazili v neki trgovini, ko mu je žena branila, da naj ne kupuje preveč steklenic vodke.

(Dalje s 1. str.)

niji Evrope so se razblinile; kot tristo let poprej je zavel po vsej Evropi val nemške filozofije, to pot Kanta, Hegla, Fichteja, Marxa, Nietzscheja — nova gesla z močjo zakonov so merila človeka za postav, ki so obljubljale, da bo človek srečen, ko bo vsa Evropa nemška, ali je pa ne bo.

V tretjem delu predavanja bi skušali iz idej velikanov slovenske romantike — Kopitarja, Čopa in Prešerna, iz dobe Bleiweisa — Trsteniškega in naslednikov nakazati, kako je odmeval klic po Evropi med Slovenci, kako je dosegel ta klic svoj višek v največjem Evropejcu zadnje četrtine slovenskega 19. stoletja — v Antonu Mahničju.

R. J.

— Drugi del odlične knjige Alb. Škrinjarja SJ „Jezus Kristus — Premišljevanja“ je v Trstu izšel. Prevajavec rev. Jože Vcok je to pot slovenil celotno besedilo meditacij. Dokončno redakcijo slovenskega teksta je v svoji znani vestnosti opravil prof. dr. Ivan Vrečar. Naš prvi bibličist obravnava Jezusovo javno življenje (51—453), razmišlja pa tudi o skrivnostih Trojice, Rešnjega Telesa, Srca Jezusovega (3—47); novost v slovenski duhovni literaturi so meditacije o Jezusu v veri prvih kristjanov (455—474). Založba „Duhovna knjiga“ je obširno delo izdala v razločnem tisku in v primerni vezavi. Ako bo delo našlo dovolj odjemalcev, upa, da bo v kratkem mogla presenetiti slovensko bralno občino z novim izvirnim slovenskim kristološkim delom.

— Svetovni mednarodni dramski festival v Parizu, ki nosi naslov „Theatre des Nations“, slavi letos desetletnico. V tej dobi je bilo uprizorjenih 315 del. Večkrat je nastopilo tudi ljubljansko dramsko gledališče; največji uspeh je doseglo z uprizoritvijo Cankarjevih „Hlapcev“.

— Na Shakespearovem dramskem festivalu v Strafford-on-Avonu bodo letos uprizorili kot glavno delo Hamleta. Glavno vlogo bo igral O' Toole, ki je v filmu „Lawrence iz Arabije“ nosil glavno vlogo; drugo delo bo uprizoritev Otela, kjer bo glavno vlogo podal Lawrence Olivier.

— Tvrdka Di Tella v Buenos Airesu je organizirala mednarodno umetnostno razstavo, ki je bila v enem izmed razstavnih salonov v Floridi. Vabilu se je odzval akad. slikar Janez Bernik iz Ljubljane, in razstavil več del.

— Newyorško občinstvo je v poletni sezoni imelo Festival baročne glasbe. Prireditelji so se bali, da bo udeležba slaba, toda koncerti so bili skoraj pred polno zasedeno dvorano Filharmonije in sicer je bilo največ udeležencev na balkonih in na prostorih pod stropom. Odziv je bil največji med dijaštvom in publiko od 25.—35. leta starosti. Izvajali so Mozartovo le malo znano delo Le Clemenza di Tito, Haendelovo Concerti grossi, Bachovo Missa B Minor in Stravinskega Simfonijo psalmov.

Pred izidom:

Karel Mauser
LJUDJE POD BIČEM